Eiropas Parlaments
2019-2024

Zivsaimniecības komiteja

2023/0353(NLE)

20.3.2024

ATZINUMS

Sniegusi Zivsaimniecības komiteja

Vides, sabiedrības veselības un pārtikas nekaitīguma komitejai

par priekšlikumu Padomes lēmumam par to, lai Eiropas Savienības vārdā noslēgtu Nolīgumu, kas saskaņā ar Apvienoto Nāciju Organizācijas Jūras tiesību konvenciju izstrādāts par jūras biodaudzveidības saglabāšanu un ilgtspējīgu izmantošanu teritorijās, kas ir ārpus valstu jurisdikcijas (*BBNJ*)
(COM(2023)0580 – C9-xxxx/20xx – 2023/0353(NLE))

Atzinuma sagatavotājs: *Predrag Fred Matić*

ĪSS PAMATOJUMS

Vispārējā informācija par šo priekšlikumu

Eiropas Savienība ir aktīvi iesaistījusies jūras biodaudzveidības saglabāšanā un ilgtspējīgā izmantošanā teritorijās, kas atrodas ārpus valstu jurisdikcijas, izmantojot Apvienoto Nāciju Organizācijas Jūras tiesību konvencijas (*UNCLOS*) nolīgumu, kas pazīstams kā "*BBNJ* nolīgums".

Šā nolīguma pirmsākumi meklējami 2004. gadā; ES ar Padomes pilnvarojumu 2016.–2023. gadā risināja sarunas, kuru rezultātā 2023. gada 19. jūnijā tika pieņemts *BBNJ* nolīgums. ES šo svarīgo nolīgumu parakstīja 2023. gada 20. septembrī.

BBNJ nolīgums ir vērsts uz jūras biodaudzveidības saglabāšanu un ilgtspējīgu izmantošanu gandrīz divās trešdaļās pasaules okeānu, tādējādi veicinot veselīgāku jūras vidi un zvejniecības nozares ilgtermiņa rentabilitātes saglabāšanu. Tas attiecas uz jūras ģenētiskajiem resursiem, ieguvumu sadali, uz platību balstītiem pārvaldības instrumentiem, ietekmes uz vidi novērtējumiem un spēju veidošanu.

Šis ir trešais ANO Jūras tiesību konvencijas (*UNCLOS*) ietvaros noslēgtais īstenošanas nolīgums, tas modernizē *UNCLOS*, lai pielāgotos kopš 1982. gada notikušajām izmaiņām jūras biodaudzveidības jomā. Tas atbalsta ANO Ilgtspējīgas attīstības programmu 2030. gadam, jo īpaši 14. mērķi, un palīdz sasniegt globālā biodaudzveidības satvara mērķi līdz 2030. gadam panākt 30 % pasaules zemes un okeānu saglabāšanu. Turklāt tas palīdz īstenot *UNFCCC* un Parīzes nolīgumu, uzsverot sinerģiju globālu problēmu risināšanā.

Priekšlikuma saturs

BBNJ nolīgums risina problēmas, ko rada aptuveni divas trešdaļas pasaules okeānu, kas ir kolektīvs īpašums, bet nevienai atsevišķai vienībai nav konkrētu īpašumtiesību. Šie globālie kopresursi tiek saglabāti ar saistošiem un brīvprātīgiem pasākumiem, galveno uzmanību pievēršot labākai sadarbībai un koordinācijai starp ieinteresētajām personām. Tā mērķis ir apkarot biodaudzveidības zudumu, ekosistēmu degradāciju un klimata pārmaiņu ietekmi uz jūras ekosistēmām teritorijās, kas ir ārpus valstu jurisdikcijas, aptverot tādus jautājumus kā sasilšana, okeānu atskābekļošanās, paskābināšanās, piesārņojums (tostarp plastmasas piesārņojums) un neilgtspējīga izmantošana.

BBNJ nolīgumā ir arī uzsvērta globālās zinātniskās pētniecības veicināšana, nodrošinot saderību ar esošajiem ieinteresēto personu pienākumiem un novēršot nevienlīdzību, jo īpaši jaunattīstības valstīs. Tā mērķis ir palielināt sadarbību starp reģionālajām jūras organizācijām un reģionālajām zvejniecības pārvaldības organizācijām.

BBNJ nolīguma mērķis ir pielāgot *UNCLOS* mūsdienu jautājumiem un veicināt ilgtspējīgu praksi pasaules mērogā.

Atzinuma sagatavotāja nostāja

Atzinuma sagatavotājs atzinīgi vērtē savlaicīgos un efektīvos pasākumus, par kuriem tika panākta vienošanās starpvaldību konferences piektajā sesijā. Viņš uzskata, ka starptautisks juridiski saistošs instruments ir būtisks solis uz priekšu, lai risinātu sarežģītās problēmas, ar kurām jūras ekosistēmas saskaras globālā mērogā. Lai zvejniecības kopienām garantētu

pārticīgu nākotni, izšķirīgi svarīgi ir nodrošināt veselīgu jūras vidi ar veselīgiem zivju krājumiem un bagātīgu biodaudzveidību.

Atzinuma sagatavotājs atzinīgi vērtē nolīgumā noteikto vispārīgo saistību ātru transponēšanu, kas nodrošina to pasākumu efektīvu īstenošanu, kuri veicina saskaņotību un koordināciju, neapdraudot spēkā esošos instrumentus, regulējumus vai globālo, reģionālo, apakšreģionālo un nozaru struktūru darbu. Šī apņemšanās veikt saskaņošanu un sadarbību ir būtisks priekšnosacījums nolīguma sekmīgai īstenošanai un tā vispārējam mērķim saglabāt un ilgtspējīgi izmantot jūras biodaudzveidību teritorijās, kas atrodas ārpus valstu jurisdikcijas.

Noslēgumā atzinuma sagatavotājs vēlas paust atbalstu *UNCLOS* ietvaros izstrādātajam nolīgumam un atbalsta tā ātru pieņemšanu, uzsverot, cik svarīgi ir sadarboties, lai aizsargātu jūras ekosistēmu veselību un noturību teritorijās, kas atrodas ārpus valstu jurisdikcijas.

******

Zivsaimniecības komiteja aicina par jautājumu atbildīgo Vides, sabiedrības veselības un pārtikas nekaitīguma komiteju ieteikt sniegt piekrišanu priekšlikumam Padomes lēmumam par to, lai Eiropas Savienības vārdā noslēgtu Nolīgumu, kas saskaņā ar Apvienoto Nāciju Organizācijas Jūras tiesību konvenciju izstrādāts par jūras biodaudzveidības saglabāšanu un ilgtspējīgu izmantošanu teritorijās, kas ir ārpus valstu jurisdikcijas (*BBNJ*).

PIELIKUMS. VIENĪBAS VAI PERSONAS, NO KURĀM ATZINUMA SAGATAVOTĀJS IR SAŅĒMIS PIENESUMU

Atzinuma sagatavotājs, pilnībā uzņemoties visu atbildību, apliecina, ka viņš nav saņēmis nekādu pienesumu no vienībām vai personām, kas būtu jānorāda šajā pielikumā saskaņā ar Reglamenta I pielikuma 8. pantu.

ATZINUMU SNIEDZOŠĀS KOMITEJAS PROCEDŪRA

Virsraksts	Nolīgums, kas saskaņā ar Apvienoto Nāciju Organizācijas Jūras tiesību konvenciju izstrādāts par jūras biodaudzveidības saglabāšanu un ilgtspējīgu izmantošanu teritorijās, kas ir ārpus valstu jurisdikcijas
Atsauces	2023/0353(NLE)
Atbildīgā komiteja	ENVI
Atzinuma sagatavotājs(-a) Iecelšanas datums	Predrag Fred Matić 13.12.2023
Izskatīšana komitejā	7.12.2023 19.2.2024
Pieņemšanas datums	20.3.2024
Galīgais balsojums	+: 20 –: 1 0: 1
Komitejas locekļi, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Clara Aguilera, João Albuquerque, Pietro Bartolo, Isabel Carvalhais, Rosanna Conte, Rosa D'Amato, Anja Haga, Ladislav Ilčić, France Jamet, Pierre Karleskind, Predrag Fred Matić, Francisco José Millán Mon, Caroline Roose, Bert-Jan Ruissen, Marc Tarabella, Emma Wiesner, Theodoros Zagorakis
Aizstājēji, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Catherine Chabaud, Ska Keller, Grace O'Sullivan
Aizstājēji (209. panta 7. punkts), kas bija klāt galīgajā balsošanā	Karolin Braunsberger-Reinhold, Henk Jan Ormel

ATZINUMU SNIEDZOŠĀS KOMITEJAS
GALĪGAIS BALSOJUMS PĒC SARAKSTA

20	+
ECR	Ladislav Ilčić, Bert-Jan Ruissen
NI	Marc Tarabella
PPE	Karolin Braunsberger-Reinhold, Anja Haga, Francisco José Millán Mon, Henk Jan Ormel, Theodoros Zagorakis
Renew	Catherine Chabaud, Pierre Karleskind, Emma Wiesner
S&D	Clara Aguilera, João Albuquerque, Pietro Bartolo, Isabel Carvalhais, Predrag Fred Matić
Verts/ALE	Rosa D'Amato, Ska Keller, Grace O'Sullivan, Caroline Roose

1	-
ID	France Jamet

1	0
ID	Rosanna Conte

Izmantoto apzīmējumu skaidrojums:
+ : par
- : pret
0 : atturas